

118

658

1847

Õesti-ma rahwa

Kalender,

ehf

Läht-ramat

1847

aasta peale, pärrast meie

Õsanda Jესuse Kristuse

sündimist.

Sel aastal on 365 päwa.

Tallinnas,

trükkitud Gresseli kirjadega.

Märkide selletamine.

-  Moor - fu.
 Essimene werend.
 Tais - fu.
 Wiimne werend.
p. parrast.
p. l. parrast lounat.
e. l. enne lounat.
P. Pühha.

Der Druck dieses Kalenders, dessen Vertrieb nur in den Ostseeprovinzen erlaubt ist, ist unter der Bedingung erlaubt, daß die gesetzliche Zahl Exemplare der Censur-Comität übergeben werde.

Dorpat, den 3. September 1846.

Censor Sahmen.

Parrast meie kalli Jesanda Jesuse Kris:	
tuse sündimist, on tännawo aasta	1847
Parrast mailma lomist	5796
Parrast Tallinna üllesehhitamist . . .	628
Parrast Lutteruse õige usso üllewõtmist	330
Parrast wanna katko	190
Parrast sedda, kui wäggi Pranburgi läks	169
Parrast sedda, kui Toompä põllend .	163
Parrast sure nälja hakkatust	152
Parrast teist katko	137
Parrast meie sure armolise Keisri Herra	
NIKOLAJ PAWLOWITSE	
sündimist	51
Parrast sedda, kui ta hakkas wallitsema	22

Jõulö - ja Wasila - päwa wahhel on:
 6 nädalat.

Kristuse ümberleifamisest. Luf. 2, 21.

1Kestnäd.	Neäri P.	Uita Jummal!
2Neljap.	Abel, Set	Lumme:
3Kede	Enok	saddo
4Laup.	Metusala	ja

Jesus põggeneb Egiptusse male. Matt. 2, 13.

5Pühhap.	P. p. Neäri	● 2, 23'e. l.
6Esmasp.	3 Kunninga P.	wähhä
7Teisip.	Julianus	kulma.
8Kestnäd.	Erart	Kulm
9Neljap.	Peatus	lähhäb
10Kede	Paawli pääw	kangemaks,
11Laup.	Ewraim	● 5, 56' p. l.

Jesus 12 aastat wanna. Luf. 2, 41.

12Pühhap.	1 P. p. 3 K. P.	ja
13Esmasp.	Hilarius	ilmad
14Teisip.	Robert	on
15Kestnäd.	Tirik	selged.
16Neljap.	Kisbert	Lummesao:
17Kede	Tõnnikse pääw	sed

18Laup.	Uksel	ja
---------	-------	----

Wina : mäest. Matt. 20, 1.

19Pühhap.	9 P. e. Kr. üll. P.	☉ 10, 7'e. l.
20Esmasp.	Waab. Sebast.	
21Teisip.	Neto	kaunid
22Kestnäd.	Madlena	kulmad
23Neljap.	Lotta	ilmad.
24Kede	Timoteus	
25Laup.	Paawli ümb.	Tuulne

Kulwi : mehhest. Luf. 8, 4.

26Pühhap.	8 P. e. Kr. üll. P.	ilm
27Esmasp.	Krisostom	☉ 3, 17' p. l.
28Teisip.	Karel	
29Kestnäd.	Samuel	ja
30Neljap.	Udelgund	kange
31Kede	An	tuisf.

12mal selle ku päwal tõuseb päike kello pool 9, ja lähhäb loja kello pool 4. Pääw on pikk 7 tundi, ja ö 17 tundi.

1 Laup. | Pirit | Heitlikud

Pimmedast tee äres. Luf. 18, 31.

2 Pühhap.	Paasto P., Küünla pääw	
3 Esmasp.	Hanna	● 1, 4' p. l.
4 Teisip.	Wastla pääw	
5 Kesknäd.	Tuhka pääw	tuulsed
6 Neljap.	Tora	ja
7 Rede	Rikart	kulmad
8 Laup.	Salomon	pawad.

Kristust kiusatakse. Matt. 4, 1.

9 Pühhap.	1 P. Paastus	
10 Esmasp.	Kolastika	● 5, 37' e. l.
11 Teisip.	Edo	Pehme
12 Kesknäd.	Palwe pääw	kulm.
13 Neljap.	Elwine	Selle
14 Rede	Walentin	järrele
15 Laup.	Waustina	kange

Kananea naesest. Matt. 15, 21.

16 Pühhap.	2 P. Paastus	kulm
17 Esmasp.	Konstantia	ja
18 Teisip.	Konfordia	● 4, 47' e. l.
19 Kesknäd.	Sim. Apost.	wahhest
20 Neljap.	Egarius	lumme:
21 Rede	Esaia	saddo.
22 Laup.	Petri pääw	

Kristus aiab kurratid wälja. Luf. 11, 14.

23 Pühhap.	3 P. Paastus	
24 Esmasp.	Madise pääw	Tuulne
25 Teisip.	Wiktorius	
26 Kesknäd.	Nestor	● 6, 17' e. l.
27 Neljap.	Leander	ilm.
28 Rede	Justus	

16mal selle ku päwal tõuseb päike kello 7, lähhab
loja kello 5. Pääw on 10, õ 14 tundi pikk.

1 Laup.	Albinus
---------	---------

5000 meest sõdetakse. Joann. 6, 1.

2 Pühhap.	4 P. Paastus	Kulmad
3 Esmasp.	Kadde	ja
4 Teisp.	Adrian	● 10,49' p.l.
5 Keelnäd.	Angelus	
6 Neljap.	Kotwrid	tuisofed
7 Rede	Perpetua	ilmad.
8 Laup.	Siprian	

Jesús kirowidega wiisatub. Joann. 8, 46.

9 Pühhap.	5 P. Paastus. Põripääw	
10 Esmasp.	Mikeus	Siis
11 Teisp.	Konstantin	● 7, 19' e. l.
12 Keelnäd.	Krefor	tulleswad
13 Neljap.	Ernst	kallid
14 Rede	Sakarius	sojad
15 Laup.	Longinus	

Kristuse sisse sõitmisest. Matt. 21, 1.

16 Pühhap.	6 P. Paastus	keiwadi:
------------	--------------	----------

17 Esmasp.	Truta	sed
18 Teisp.	Kabriel	päwad.
19 Keelnäd.	Josep	☉ 10,55' p.l.
Ku warjutamine		
20 Neljap.	Suur Neljap.	
21 Rede	Suur Rede	Umbfed
22 Laup.	Kawael	ja

Kristuse illestoumisesest. Mark. 16, 1.

23 Pühhap.	Illestoum. P.	kulmad
24 Esmasp.	2 Pühha	päwad.
25 Teisp.	3 Pühha. Paast. Mar. p.	
26 Keelnäd.	Manuel	Wähhe
27 Neljap.	Kustaw	☉ 5, 4' p. l.
28 Rede	Kideon	kulma
29 Laup.	Kido	ja

Kinnipandud uksest. Joann. 20, 19.

30 Pühhap.	1 P. p. üll. P.	tuult.
31 Esmasp.	Tetlaus	

10mal selle ku päwal tõuseb päike kello 6, lähkhä loja kello 6. Pääw on 12, ja 8 12 tundi pikk.

Aprillis.

Jürris: ehk mahla: ku.

1 Teisip.	Karjalask. p.	Tuisofed
2 Kesknäd.	Pauline	ja
3 Neljap.	Berdinand	● 8, 0' e. l.
4 Rede	Ambrósius	wihmased
5 Laup.	Maksim	ilmad.

Heast karjalask. Joann. 10, 12.

6 Pühhap.	2 P. p. üll. P.	Wahhest
7 Esmasp.	Aron	wihma
8 Teisip.	Liborius	ja
9 Kesknäd.	Pogislaus	wahhest
10 Neljap.	Esekiel	● 10, 47' e. l.
11 Rede	Leo	tuult.
12 Laup.	Julius	

Ürrikese aia pärrast. Joann. 16, 16.

13 Pühhap.	3 P. p. üll. P.	
14 Esmasp.	Künni pääw	Kuiwad
15 Teisip.	Olimpia	selged
16 Kesknäd.	Karissus	ilmad.
17 Neljap.	Rudolw	

Sel kuul on 30 päwa.

18 Rede	Walerian	☉ 3, 4' p. l.
19 Laup.	Simon	

Krietuse ärraminnemiseft. Joann. 16, 5.

20 Pühhap.	4 P. p. üll. P.	Heitlikud
21 Esmasp.	Udolarius	ilmad,
22 Teisip.	Kajus	päwa
23 Kesknäd.	Jürris pääw	paiste
24 Neljap.	Albert	ning
25 Rede	Marfufe p.	wihma.
26 Laup.	Etsiekas	☾ 0, 27' e. l.

Digest pallumiseft. Joann. 16, 23.

27 Pühhap.	5 P. p. üll. P.	
28 Esmasp.	Witalis	Kange
29 Teisip.	Reimund	tuul.
30 Kesknäd.	Erast	

12mal selle ku päwal tõuseb päike kello pool 5, ja lähkääb loja kello pool 8. Pääw on pikk 15, ja 6 9 tundi.

1 Neljap.	Taewa minn. p. (Suur† p.)
	Wolbri pääw
2 Kede	Sigismund
3 Laup.	† Leidmine

● 5, 2' p. l.
Kännad

Rõmuštajast Waimust. Joann. 15, 26.

4 Pühhap.	6 P. p. üll. P.	sojad
5 Esmasp.	Kottard	päwad.
6 Teisip.	Susanna	Külmad
7 Kestnäd.	Ulrika	ja
8 Neljap.	Laas	niisked
9 Kede	Riggulas	ilmad.
10 Laup.	Kordian	☽ 3, 37' e. l.

Pühhasi waimust. Joann. 14, 23.

11 Pühhap.	Nelli Pühhi	
12 Esmasp.	2 Pühha	Sojad
13 Teisip.	Serwatus	wihmased
14 Kestnäd.	Kristiaan	päwad,
15 Neljap.	Sohwi	wahhest
16 Kede	Peregrinus	fa
17 Laup.	Anton	

Jesüs ja Nikodemus. Joann. 3, 1.

18 Pühhap.	3 aino Jum. P. ☉ 4, 24' e. l.	
19 Esmasp.	Aggäus	tuulsed.
20 Teisip.	Pil	
21 Kestnäd.	Pontusine	Hea
22 Neljap.	Mili	kuiw
23 Kede	Tesiderius	aeg.
24 Laup.	Ester	

Rikkast mehhest. Luf. 16, 19.

25 Pühhap.	1 P. p. 3 a. J. P. ☾ 5, 45' e. l.	
26 Esmasp.	Eduard	
27 Teisip.	Peet	Sojad
28 Kestnäd.	Willem	ja
29 Neljap.	Mart	head
30 Kede	Wikand	ilmad.
31 Laup.	Petronella	

8mal selle ku päwal tõuseb päike kello pool 4, ja lähkab loja kello pool 9. Päaw on pikk 17, agga 6 7 tundi.

Surest õhto sõmaaiast. Luf. 14, 16.		
1 Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	● 2, 31' e. l.
2 Esmasp.	Martellus	
3 Teisip.	Rasmus	Soe
4 Keßnäd.	Tarius	ja
5 Neljap.	Poniwastus	mürrista:
6 Kede	Artemius	mised.
7 Laup.	Eukretsia	

Kaddunud lambast. Luf. 15, 1.		
8 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	● 9, 10' p. l.
9 Esmasp.	Pertram	
10 Teisip.	Pittkem pääw	Heitlikud
11 Keßnäd.	Parnabas	pawad.
12 Neljap.	Pasilides	Külma
13 Kede	Tobias	tuult
14 Laup.	Walerius	ja

Olge armolised. Luf. 6, 36.		
15 Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P.	Widi p.
16 Esmasp.	Justina	● 3, 1' p. l.
17 Teisip.	Nikander	wihmaga

18 Keßnäd.	Homerus	segga:
19 Neljap.	Kerwasius	minne.
20 Kede	Wlorentin	
21 Laup.	Rael	Siis

Rohkest kallastagist. Luf. 5, 1.		
22 Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P.	tullemad
23 Esmasp.	Pasilius	● 10, 21' e. l.
24 Teisip.	Jani pääw	wägga
25 Keßnäd.	Webronia	sojad
26 Neljap.	Jeremias	ilmad.
27 Kede	Eadislauß	Soe lähhab
28 Laup.	Josua	weel

Wariseride õigusest. Matt. 5, 20.		
29 Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	suremaks.
	Petr. Pawl. p.	
30 Esmasp.	Lilla	● 1, 16' p. l.

10mal selle ku päwal tõuseb päike 3 werendit
pärast kello 2, ja lähhab loja üks werend pärast
kello 9. Pääw on pitt 18 ja üks pool tundi,
agga õ 5 ja üks pool tundi.

1 Teisip.	Leobald	
2 Kesknäd.	Heina Mar. p.	Mürrista:
3 Neljap.	Kornelius	mised.
4 Rede	Ulrik	
5 Laup.	Anselm	Wägga

4000 meest sõdetakse. Mark. 8, 1.

6 Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	soe
7 Esmasp.	Temetrius	ilm.
8 Teisip.	Kilian	☽ 2, 31' p. l.
9 Kesknäd.	Kirillus	
10 Neljap.	7 Wenda	Mürrista:
11 Rede	Eleonora	minne
12 Laup.	Hindrik	

Walle prohwetidest. Matt. 7, 15.

13 Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P. Marretap.	
14 Esmasp.	Ponawent	wihmaga.
15 Teisip.	Alpost. iagg.	☿ 11, 46' p. l.
16 Kesknäd.	August	Sojad
17 Neljap.	Aleksius	ja

18 Rede	Rosina	kuiwad
19 Laup.	Wridrika	

Üllekohtusest maia: piddajast. Luf. 16, 1.

20 Pühhap.	9 P. p. 3 a. J. P.	ilmad.
21 Esmasp.	Taniel	
22 Teisip.	Maria Mad.	☾ 3, 38' p. l.
23 Kesknäd.	Oskar	Rahhe
24 Neljap.	Kristina	ja
25 Rede	Jakobi pääw	mürrista:
26 Laup.	Anno	mised.

Jerusalemma ärrarikmised. Luf. 19, 41.

27 Pühhap.	10 P. p. 3 a. J. P.	Kännad
28 Esmasp.	Plato	sojad
29 Teisip.	Olowi pääw	pawad.
30 Kesknäd.	Abdon	● 2, 7' e. l.
31 Neljap.	Kristwrid	

12mal selle ku päwal tõuseb päike kello pool 4, ja lähhab loja kello pool 9. Pääw on pikk 17. agga ö 7 tundi.

1 Rede	Petri wang.	
2 Laup.	Hannibal	Allati
Wariferist ja tõlnerist. Luf. 18, 9.		
3 Pühhap.	11 P. p. 3 a. J. P.	kallis
4 Esmasp.	Dominikus	suine
5 Teisip.	Oswald	aeg.
6 Kesknäd.	Eugenius	
7 Neljap.	Uline	☽ 6, 39' e. l.
8 Rede	Kerhard	Uddused
9 Laup.	Romanus	ilmad.

Kurdist ja keletumast. Mark. 7, 31.		
10 Pühhap.	12 P. p. 3 a. J. P. Lauritse p.	
11 Esmasp.	Herm	Willud
12 Teisip.	Klara	ja
13 Kesknäd.	Ello	tuulsed
14 Neljap.	Eusebius	☾ 7, 48' e. l.
15 Rede	Muski Mar. p.	päwad.
16 Laup.	Isaak	

Preestrist ja lewitist. Luf. 10, 23.
 17 Pühhap. **13 P. p. 3 a. J. P.**

18 Esmasp.	Leno	Heitlikud
19 Teisip.	Sebald	ilmad.
20 Kesknäd.	Pärnard	☼ 10, 52' p. l.
21 Neljap.	Rut	Soja
22 Rede	Wilibert	ja
23 Laup.	Sakeus	wihmase

Rünnest piddali; többisest. Luf. 17, 11.		
24 Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P. Pertli p.	
25 Esmasp.	Ludwig	päwadega
26 Teisip.	Trenäus	seggatud.
27 Kesknäd.	Kebhard	
28 Neljap.	Augustin	☼ 5, 25' p. l.
29 Rede	Joann. huff.	Hea
30 Laup.	Penjamin	ilm.

Mammonast. Matt. 6, 24.
 31 Pühhap. **15 P. p. 3 a. J. P.**
 14mal selle ku päwal tõuseb päike 3 werendit
 pärrast kello 4, ja lähkõb loja üks werend pär-
 rast kello 7. Päaw on pikk 14 ja üks pool,
 agga 9 ja üks pool tundi.

September. Süggise-ehk Mihkli-ku.

1 Esmasp.	Ekidius	Heitlikud ilmad.
2 Teisp.	Eisa	
3 Keßnäd.	Reinard	
4 Neljap.	Kai	D 8, 59' p. l. Kaunis
5 Rede	Moses	
6 Laup.	Magnus	

Maini: liina surmuf. Luk. 7, 11.

7 Pühhap.	16 P.p. 3 a. J. P.	foe
8 Esmasp.	Mar. sündmin.	ilm.
9 Teisp.	Pruno	Tuulsed
10 Keßnäd.	Sostenes	ja
11 Neljap.	Pöri pääw	willud
12 Rede	Sirus	☺ 4, 4' p. l.
13 Laup.	Amatus	ilmad.

Wee: többisest. Luk. 14, 1.

14 Pühhap.	17 P.p. 3 a. J. P. † üllend.	Kuiwad willud ilmad.
15 Esmasp.	Nikodemus	
16 Teisp.	Leontina	
17 Keßnäd.	Josepina	

Sel kuul on 30 päwa.

18 Neljap.	Kottlob	☾ 9, 14' e. l.
19 Rede	Werner	
20 Laup.	Wausta	

Suremasti kääsust. Matt. 22, 34.

21 Pühhap.	18 P.p. 3 a. J. P. Mattense p.	Heitlikud
22 Esmasp.	Morits	päwad.
23 Teisp.	Osea	Wihma: saddo
24 Keßnäd.	Joann. sam.	
25 Neljap.	Kleowas	
26 Rede	Harald	☾ 10, 45' e. l.
27 Laup.	Adolw	

Päwa warjutamine

Ulwatud innimesest. Matt. 9, 1.

28 Pühhap.	19 P.p. 3 a. J. P.	tullega.
29 Esmasp.	Mihkli pääw	
30 Teisp.	Hironimus	

12mal selle ku päwal tõuseb päike kello 6, ja lähkääb loja kello 6. Pääw on pikk 12, ja ö ka 12 tundi.

Oktober.

Wina: ku.

1 Kesknaäd.	Wolmar	
2 Neljap.	Woldemar	Külmad
3 Rede	Jairus	sandid
4 Laup.	Prants	wihmased

Pulma rideft. Matt. 22, 1.

5 Pühhap.	20 P. p. 3 a. J. P.	D 9, 19' e. l.
	Leikuse Pühha	
6 Esmasp.	Luisa	päwad.
7 Teisip.	Malo	
8 Kesknaäd.	Tomasia	Külmad
9 Neljap.	Tionisius	ööd.
10 Rede	Mai	
11 Laup.	Purkard	Tuulne

Kunningamehhe poiaft. Joann. 4, 47.

12 Pühhap.	21 P. p. 3 a. J. P.	☉ 1, 14' e. l.
13 Esmasp.	Teresia	
14 Teisip.	Kalifstus	ja
15 Kesknaäd.	Heddo	wihmane
16 Neljap.	Kallus	aeg.
17 Rede	Leonhard	

Sel kuul on 31 päwa.

18 Laup.	Lufase pääw	☾ 11, 34' p. l.
----------	--------------------	------------------------

Kawwalast sullasest. Matt. 18, 23.

19 Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	
	Lutteruse õige usfo ülesw. P.	

20 Esmasp.	Belisius	
21 Teisip.	Ursel	Head
22 Kesknaäd.	Kel	selged
23 Neljap.	Sewerin	päwad.
24 Rede	Salome	Seggane
25 Laup.	Krispin	willo

Kohto: rahhast. Matt. 22, 15.

26 Pühhap.	23 P. p. 3 a. J. P.	ja
27 Esmasp.	Kapitolin	☉ 4, 49' e. l.
28 Teisip.	Simon Judas	niiske
29 Kesknaäd.	Engelbreht	ilm.
30 Neljap.	Abfalon	Uddune
31 Rede	Wolfgang	pääw.

16mal selle ku päwal tõuseb päike kello pool 8, ja lähhab loja kello pool 6. Pääw on viit 9, õ 15 tundi.

1 Laup.	Pühhadepääw	
Jairi tütreft. Matt. 9, 18.		
2 Pühhap.	24 P.p. 3a. J. P.	Kuiwad
	Singede pääw	
3 Esmasp.	Kottlieb	7, 53' p. l.
4 Teisip.	Ot	ja
5 Kestnäd.	Plandina	kulmad
6 Neljap.	Käspär	ilmad.
7 Rede	Paltser	
8 Laup.	Klaas	Kulmemad
Hirmsast ärrakautamisse: tööst. Matt. 24, 15.		
9 Pühhap.	25 P.p. 3a. J. P.	päwad
10 Esmasp.	Martin Lutter	11, 42' e. l.
11 Teisip.	Martin Piisk.	hakkawad
12 Kestnäd.	Jonas	tullemä
13 Neljap.	Arkadius	lumme:
14 Rede	Predrik	saoga.
15 Laup.	Leopold	

Wiimseft kochtust. Matt. 25, 31.

16 Pühhap. **26 P.p. 3a. J. P.**

17 Esmasp.	Alweus	6, 0' p. l.
18 Teisip.	Esa	Heitlikud
19 Kestnäd.	Liisbet	ilmad.
20 Neljap.	Amos	
21 Rede	Mar. ohwerd.	Tuulsed
22 Laup.	Sesilia	kulmad

Kümnest nettsidest. Matt. 25, 1.

23 Pühhap.	27 P.p. 3a. J. P.	päwad,
Surnute mällestuse Pühha.		
24 Esmasp.	Josias	wahhest
25 Teisip.	Kadrina pääw	10, 9' p. l.
26 Kestnäd.	Konrad	tuisoga.
27 Neljap.	Jetta	
28 Rede	Künter	Kange
29 Laup.	Ewert	kulm.

Kristuse sisse: sõitmiseft. Matt. 21, 1.

30 Pühhap. **1 Krist. tull. P. Andreksep.**

5mal selle ku päwal tõused päite kello pool 9, ja lähkäh loja kello pool 4. Pääw on pikk 7, 8 17 tundi.

1 Esmasp.	Arend	Külm
2 Teisp.	Kandidus	ja
3 Keisnäd.	Tala	☽ 5, 4' e. l.
4 Neljap.	Parbo	lummesaddo.
5 Rede	Sabina	
6 Laup.	Niggola pääw	Selge

Lähhed enne wimist päwa. Luf. 21, 25.

7 Pühhap.	2 Krist. tull. P.	taewas
8 Esmasp.	Mar. sam.	ja
9 Teisp.	Juhkum	☾ 1, 46' p. l.
10 Keisnäd.	Pühhem pääw	kaunis
11 Neljap.	Elso	fange
12 Rede	Ottilia	külm.
13 Laup.	Eutisia	

Joannes wangi: tornis. Matt. 11, 2.

14 Pühhap.	3 Krist. tull. P.	
15 Esmasp.	Johanna	Pehmed
16 Teisp.	Albina	ilmad
17 Keisnäd.	Ignatius	☾ 3, 26' p. l.
18 Neljap.	Kristow	ja

19 Rede	Lot	lumme:
20 Laup.	Abraam	saddo.

Joannese tunnistusest. Joann. 1, 19.

21 Pühhap.	4 Krist. tull. P. Toma p.	
22 Esmasp.	Peata	Uddu:
23 Teisp.	Dagobert	sed
24 Keisnäd.	Adam, Ewa	
25 Neljap.	Joulo	☉ 1, 4' p. l.
26 Rede	2 Pühha	ja
27 Laup.	3 Pühha	

Immetš: pannemiseft. Luf. 2, 33.

28 Pühhap.	P. p. Joulo. Süta Lastep.	
29 Esmasp.	Noa	
30 Teisp.	Tawet	külmad
31 Keisnäd.	Silwester	ilmad.

10mal selle ku päwal tõuseb päike üks werend pärrast kello 9, ja lähhab loja 3 werendit pärrast kello 2. Pääw on pitk 5 ja üks pool tundi, 8 ja üks pool tundi.

Alasta muutmised.

- Kewwade hakkab 9. Paastoku päwal, kello 7, 4 minuti e. l. Siis on pääw ja õ ühhe pikkused.
- Sui hakkab 10. Janiku päwal, kello 3, 49 minuti e. l. Siis on meil keigepikkem pääw.
- Süggise hakkab 11. Mihkliku päwal, kello 5, 53 min. p. l. Siis on jälle pääw ja õ ühhe pikkused.
- Salwe hakkab 10. Jõuloku päwal, kello 11, 36 min. e. l. Siis on meil keigelühhem pääw.

Päwa ja Ku warjutamised.

- Sel aastal warjutakse Päike kaks kord, ja Ku kaks kord; agga meie maal ei olle neist warjutamisest eennam näha, kui üks Päwa ja üks Ku warjutamine.
- Esimesenne on meie maal nähtaw Ku warjutamine 19. Paastoku päwal. Hakkatus on kello 10, 2 min. p. l., ja lõppetus on kess õ aial.
- Teine on meie maal näggematta Päwa warjutamine, 3. Jüriku päwal, kello 7 e. l.
- Kolmas on meie maal näggematta Ku warjutamine 12. Mihkliku päwal, kello 4 p. l.
- Neljäs on meie maal nähtaw Päwa warjutamine, 27. Mihkliku päwal. Hakkatus on kello 8, 36 min. e. l., ja lõppetus kello 11, 15 min.

Wennema Üllema wallitseja sogguselts.

Nikolai se esimine, Keiser ja keige Wenerigi wallitseja; ka Sleswit-Holsteini wallitseja Würst, on sündinud 1796, Janiku 25. päwal.

Aleksandra Weodorowna, Keisri praua, Preisi Printses; sündinud 1798, Heinaiku 1. p.

Aleksander Nikolajewits, Rigi pärria, Tsesarewits ja Suurwürst; on sündinud 1818, Jüriku 17. päwal. Temma Praua on: Maria Aleksandrowna, Tsesarewna, Hessene Printses; sünd. 1824, Heinaiku 27. p.

Nende lapsed:

Nikolai Aleksandrowits, Suurwürst; sündinud 1843, Mihliku 8. päwal; ja

Aleksander Aleksandrowits, Suurwürst; sündinud 1845, Künlaiku 26. päwal; ja

Aleksandra Aleksandrowna, Suurwürsti Printses; sündinud 1842, Leikuseiku 18. päwal.

Konstantin Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1827, Mihliku 9. päwal.

Nikolai Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1831, Heinaiku 27. päwal.

Mikael Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1832, Winaiku 13. päwal.

Mikael Pawlowits, Suurwürst, Keisri wend; on sündinud 1798, Keisriku 28. päwal, ja temma Praua on:

Helena Pawlowna, Wirtembergi Printsess;
on sündinud 1806, Jüuloku 28. päwal.

Maria Nikolajewna, Suurwürsti Printsess;
on sündinud 1819, Feikuseku 6. päwal. Lau-
latud Keiserliko Printsi Maksimilian Leug-
tenbergi prauaks.

Nende lapsed:

Nikolai Maksimilianowits, Prints;
sündinud 1843, Heina:ku 23. päwal; ja

Maria Maksimilianowna, Printsess;
sündinud 1841, Wina:ku 4. päwal; ja

Eugenia Maksimilianowna, Printsess;
sündinud 1845, Paašto:ku 20. päwal.

Olga Nikolajewna, Suurwürsti Printsess;
on sündinud 1822, Feikuseku 30. päwal. Lau-
latud Wirtembergi Rigi pärria Karel Wri-
drik Aleksander prauaks, on sündinud 1823,
Paašto:ku 6. päwal.

Maria Michailowna, Suurwürsti Printsess;
on sündinud 1825, Riiunla:ku 25. päwal.

Katarina Michailowna, Suurwürsti Print-
sess; on sündinud 1827, Feikuseku 16. päwal.

Maria Pawlowna, Suurwürsti Printsess,
Keisri õde, Weimari ja Eisenahi Ma wallitseja
Karel Wridriko praua, on sündinud 1786,
Riiunla:ku 4. päwal; ja temma abikasa on
sündinud 1783, Riiunla:ku 2. päwal.

Anna Pawlowna, Suurwürsti Printsess, Keisri
õde, Hollandima Runninga Willemi II. praua;
on sündinud 1795, Neäri:ku 7. päwal; ja temma
abikasa on sündinud 1792, Jüuloku 6. päwal.

Kronopühhad, mis ue kirriko seaduse jär-
tele ka Ma kirrikutes tulleswad piddada:

1. Jüuriku 17mal päwal. Esesarewitsi Sure-
würsti Aleksander Nikolajewitsi, wenne-
rigi aujärje pärris pärria sündimise päaw.
2. Jüuriku 21mal päwal. Meie sure Keisri Praua
Aleksandra Weodorowna nimme päaw.
3. Janiku 25mal päwal. Meie sure Keisri ja
keige Wennerigi Wallitseja Nikolai Pawlo-
witsi sündimise päaw.
4. Heina:ku 1. päwal. Meie sure Keisri Praua,
Aleksandra Weodorowna sündimise päaw.
5. Feikuseku 22mal päwal. Meie sure Keisri
Herra ja Temma Abikasa kronimise päaw.
6. Feikuseku 30mal päwal. Wennerigi aujärje
pärris pärria, Surewürsti Aleksander Ni-
kolajewitsi nimme päaw.
7. Talweku 20mal päwal. Meie sure Keisri Ni-
kolai Pawlowitsi wallituse hakkatuse päaw.
8. Jüuloku 6mal päwal. Sesamma meie sure
Keisri nimme päaw.

Reedsinna:ks Kronopühhad petakse nenda kui
Paašto jutluse päwad.

Hooste-, weiste- ja kauba-ladad.

1. Eesti-ma Rubbermangus.

Tallinnas: 1) Jani-ku 20malt püüast ku otjani.

2) Mihkli-ku 26mal, 27mal ja 28mal püüal.

Rakwerre-liinas: 1) Neäri-ku 27mal ja 28mal püüal. 2) Jani-ku 16mal ja 17mal püüal. 3) Mihkli püüal.

Paide-liinas: 1) Künla-ku 3mal püüal. 2) Jani-ku 25mal püüal. 3) Mihkli-ku 10mal ja 11mal püüal. 4) Talwe-ku 8mal ja 9mal püüal.

Haapsalo-liinas: 1) Neäri-ku 10mal ja 11mal püüal. 2) Mihkli-ku 14mal ja 15mal püüal.

Valdiske-liinas: 1) 2sel ja 3mal Künla-ku püüal. 2) Mihkli-ku 21mal ja 22mal püüal.

Eihola-liinas: 1) Esmaspüüal enne Wastla püüa. 2) Mihkli-ku 24mal püüal.

Kaplas: 1) esimesel redel püüast Mihkli püüa. 2) kolmandamal redel püüast Neäri püüa.

Reblastes: 1) Mihkli püüal ja kaks püüa se järrele. 2) Jüulo-ku 19mal ja 20mal püüal linnalaat.

Merjama kirrifo jures, kolmandamal Kristuse tullemise pühhal.

Orsktal, Neäri-ku 7mal ja 8mal püüal.

Kollowerres, Neäri-ku 17mal ja 18mal püüal. ja Wina-ku 4mal ja 5mal püüal.

Jõhwiš, Mihkli-ku 24mal ja 25mal püüal.

Keila kirrifo jures, Mihkli püüal ja kaks püüa se järrele.

Jõeletmes, nädal püüast Mihkli püüa.

Rubbermango kohto kaks järrele ei olle lubba, ei laupüüal egga pühapüüal lata pidada, waid, kui nenda juhtub, peab sedda telse nädala esimesel argipüüal petama.

2. Eihwlandi-ma Rubbermangus.

Larto-liinas: 1) Kolme kunninga suur saksa laat. 2) Peetri. 3) Maria sündimise ning 4) Mihkli püüal.

Perno-liinas: 1) 3 nädalat püüast Jani püüa üks suur saksa laat. 2) Esmaspüüa ning Teispüüa enne Mihkli püüa. 3) Esmaspüüa ning Teispüüa püüast 3mat Kristuse tullemise pühha.

Willandi-liinas: 1) Künla-ku 2sel püüal üks suur saksa laat, 8 püüa. 2) Jani püüal, 3 püüa, ning 3) 24mal Mihkli-ku püüal.

Kurresare-liinas: 1) 6mal Künla-ku püüal. 2)

1 sel Wina:ku päwal ja 3 päwa pärrast sedda.
 Berro:liinast: 1) Jani päwal. 2) 24mal Mihkli:
 ku päwal. 3) Üks suur saksa laat, mis 8 päwa
 petakse 22sest Riinla:ku päwast. 4) 10mal
 Salwe:ku päwal.
 Waska:liinast: 1) 12mal Jani:ku päwal. 2) 10mal
 Leikuse:ku ja 3) 29mal Mihkli:ku päwal.
 Kastnas, Mihkli:ku 8mal ja 9mal päwal.
 Audrus, 17mal ja 18mal Mihkli:ku päwal.
 Põltsama: mõisast, 17mal Mihkli:ku päwal.
 Luustiverre: mõisast, 15mal Wina:ku päwal.
 Võraverre: mõisast, 13mal Mihkli:ku päwal.
 Kaanso: mõisast, 30mal Leikuse:ku päwal.
 Korti: mõisast, liggi Waska:linna, 15mal Mihkli:
 ku päwal.
 Kappina: mõisast, 4mal ja 5mal Mihkli:ku päwal.
 Westi: mõisast, Rambia kihhelfonnast, 15mal Wi:
 na:ku päwal.
 Oldre: mõisast, Helme kihhelfonnast, 10mal ja
 11mal Mihkli:ku päwal.
 Helme: mõisast, 15mal Leikuse:ku päwal.
 Earwaste: mõisast, 29mal Jani:ku päwal.
 Wendro: mõisast, 20mal ja 21mal Mihkli:ku
 päwal.

Beel monned luggemissed tõeste sün:
 dinud asjadest wanna ja nore rahwa
 õppetusses ja usko: kinnitusses.

„Se on kergem, et taewas ja Ma hukka läh:
 wad, kui et üks täheke kassõõppetusselt peaks
 kadduma!“ — Luc. 16, 17.

Kas ilmlik kasso ehk au sunnib sind
 tõt ärrasalgada?

Spania rigi kuningas Wilipp V., kes paawsti
 usust olli, kōssis saksa printsessi jārrel, nimmega
 Wilhelmina Carlotta won Anspak, kes Lutterusse
 usust olli; agga kuningas ei tahtnud mitte muido
 tedda ennese prauaks wotta kui et temma piddi om:
 ma Lutterusse usko mahha jātma. Printses olli
 kahhe wahhel, ei teadnud, mis tehha, ühhest polest
 temma himmustas wägga kuninga kroni ja temma
 au jārrele agga teisest polest temma jälle ei raatsind
 omma usko ärrasalgada, temma siis läks ühhe wäg:
 ga kuulsawa moislisko wagga ja jummalakartlikko
 sure kōli-õppetaja ja pärrast, kiriko õppetaja, Tohtri

Speneri jure, nou küssima. (Siin tulletan teie me-
le, et Spener, kes olli Saksamal 13. Neäri-ku pāwal
1635 sündinud ja 5mal Kūunla-ku pāwal 1705
surnud, sepārrast meie Lutterusse- usso rahwa sil-
mis wāgga au- wāart mees peab ollema, et temma
otsego uut ello meie ussole ja temma õppetajatele
andis ning isse ei mitte agga suga omma Issand
ja Õnnisteggiat ei nimmetand, waid tedda ka iggal
aial ommas süddames kandis, mis keige temma fir-
jadest awwalik on, mis praego weel hea melega
loetakse! Ja mis weel Speneri au- nimmi tohter
tähhendab, leiate Ma kele ramatus: õnsa õppetaja
Lutterusse ello . . . 12. lehhe k. p.). — Sellesam-
ma wāgga moislifko ja usklifko Speneri kāest lāks
Anspacki Printses omma abbiello- minnemisse pā-
rast, nou küssima. Spener kelas temmale kōrwas-
te, ilmlifko kroni pārrast omma usso ārrasalgada,
ütteldes ja toetades: tahhab Summal teid kunnin-
ga prauaks tōsta, siis sate sest ilmlifkust auust oša,
ilma et teile tarwis olleks tōt ja usso ārrasalgada.
Printses siis ei wōtnud mitte kunninga Willippit
kōssilasfeks wasto, ja sai wāhhe aega pārrast sedda,
Inglišma kunninga Georgi II. prauaks, kes ep ol-
nud paawsti ussust.

„Wata, ma tullen no ppeste; pea finni, mis
sul on, et ükski ei sa sinno kroni wōtta!“ —
Joan. ilm. r. 3. p. 11. f.

Kas on sinno Õnnisteggia tōeste õige armas sinno melest?

Kui sedda isseennese kāest küssime ja meie Issand
tōeste wāgga armas meie melest on, siis wōtkem ka
nenda tehha kuida meie praego ühhe õnnetuma Sak-
sama Kurwürstist (Juhhan Pridik) kuulda same.
Juhhan Pridik olli sündind 1503 ja surri 1554 aas-
tal. Saksama Keiser Karel V. kiusas wāgga Lut-
terusse usso rahwast ja sesamma Kurwürst ei taht-
nud sellega rahhul olla, nenda siis tōusis sõdda nen-
de wahhel ja 1547 aastal sai Kurwürst, Keisri sõ-
meestest wangi woetud ja pididi allati kui wang
Keisri järrel kaima. 1548mal aastal lastis Keiser
tedda ennese ette tua, ja katsus tedda keigesugguse
pettise lubbamisse ja tootussuga temma Lutterusse
ussust ārrapōrda. Pōlweili maas, olli Kurwürst
sedda Keisri jutto kuulnud, agga temma südda sai
tāis, et Keiser tedda armas ni nõddrausklifko ja ker-
gemelelisse innimesse ollewad, et tühja ilmlifko au
ja kasso pārrast omma usso pididi ārrasalgama. —
Keiser tōstis isse tedda ülles ja Kurwürst hakkas
nenda temmaga rātima: aulik suur Keisri herra,
minna seisan siin teie sure keiserlifko surusse ja au
ees kui alw ja waene wang ja ütlen julgeste, et ol-
len tōt tunnistanud ja selle lābbi keik ollen ārratau-
tanud, mis Summal mulle sellesinnatse mailma sees
armust olli annud, omma warra ja warrandust,

naese ja lapsed, Ma ja rahwast, jah keif ja keif, mis mul olli, nenda et mul muud ep olle järrele jänud kui minno paljas wangi woetud ihho, mis ennam ep olle minno omma, waid teie sure Keisri herra wallitusse kâes: Minna, kes ollen praego keige ilmlikko asjadest ilma jänud, kas peaksin nüüd keige iggawesse asjadest ka weel ilma jâma? selle eest hoidko mind se armolinne taewane Jssä! Omma ainsa troosti ja rõmo ollen minna siitsadik pühha Ewangeliummis leidnud nenda et minna kindlaste ussun, kui minna omma usso pärrast ka seddasamma omma waest ello peaksin ärrakautama, et Jummal mulle wõttab parremat ello anda. Ei se ei kõlbaks ka minnule mitte, et minna omma usso-ärrasalgamisse läbbi suurt patto teeksin ja mitme tuhhat hingedele pahhandust annaksin; minna ollen keige omma elloaial tõt tunnistanud, miks minna peaksin nüüd omma wiimse otsa peäl sedda ärrasalgama! Sepärrast armolinne ja aulik suur Keisri herra — minna ollen teie wallitusse kâes, tehke minnoga kui waese wangiga, mis teie tahhate — sepärrast tahhan minna selle usso ja tõe sisse jâda, mis ma siitsadik ollen tunnistanud, ja omma usso-wendadele mângiks sedda kannatada, mis Jummal ja teie minno aulik Keisri herra Minno peäle pannete! — Sedda ütles Kurwürst julge filmidega Keisri peäle watades, agga Keiser ei kannatanud sedda mitte,

põris ommad filmad Kurwürsti poolt ärra ja ei lausund temmale mitte üht ainust sanna. —

„Ma râgin tõt Kristusess, minna ei walleta mitte nenda, et ka minno süddame-tunnistus sedda mulle tunnistab pühha Waimo läbbi!“ Rom. r. 9. peat. 1. s.

Kas sa woid omma usso pärrast rõmoga surma wasto miina?

Üks wagga tallopoeg Sweitsi maal pididi meie usso kiusatamisse aial ärrapõlletud sama. So olli temma samba külge kinniseutud, kus temma pididi surema, siis pallus enne weel omma kohtomoistia-ga râkida; sesamma panni wasto ja ei tahnud temma jure tulla, wimaks agga temma andis järrel, tulli temma jure ja tallopoeg ütles temma wasto: „teie ollete tanna minno peäle kui ühhe walle-usso-tunnistaja peäle surma kōhbut moistnud; ma tunnistan, et ollen waene pattune innimenne, agga mitte koggoniste walle usso-tunnistaja, sest minna ussun ja tunnistan keif, mis meie usso-tunnistusess on üllespandud, mis temma selge heâlega rahwa ees luges. — Sedda ainsa asja agga pallun weel teie kâest, ütles tallopoeg: olge nenda hea, astuge hopis liggi minno jure ja pange esmalt omma kât

minno ja parrast teie ennese süddame peäle ja tunnistage siis selle sure hulga rahwa ees ilma kawwalusseta, tõe-melega, kelle südda hirmo ja ahhatusse parrast enam peksab, kas minno südda woi teie südda? minna tahhan rõmoga ja rahhoga omma kallii Õnnisteggia sees, kelle sisse ma ollen kindlaste usknud, siit ilmast ärralahkuda!" — Kohtomoistia, sest juttust üsna ehmatand, ei teadnud, mis selle peäle wastada, kaskis pu-pinnu põllema süta, agga andis sedda kasko kartlikko healega, et küll olli tunda, et temmale surem ahhatust olli kui selle martile (kannajale). —

„Keif kes tahtwad jummalakartlikkult ellada Kristusse Jesusse sees, neid peab ka taffakiusatama!" — 2. Tim. 3. p. 12. s.

Kas sul ep olle suggogi halle meel ühhe waese rummala Juidiga?

Paljo on neid risti-innimesi Ma peäl leida, kes neid Juidid wägga põlgawad, unnustades et ka nende hulgas paljo ausad ja helded innimesed leida on. (Kes teile neid siin tõeste sündinud asjad luggeda annab, woib teile ka omma ennese ello-luggust sedda tõega tunnistada, et temma woeral maal, pealegi raskest haige, Juidide käest suurt abbi on leid-

nud, kes saggedaste tedda käisid haige wodi peäl katsumas, ja mõndasuggust kallid road ja joma-aiad temmale tõid, mis sellel tarwis lähwad, kes pitka ja raske haigusse keif omma ihho-rammo on kautanud; nemmad ka uskusid temmale mõnda sadda rubla rahha lainuks, nenda et temma praegogi weel, et sedda aega küll jo liggi 40 aastad on, Summalat süddamest tannab, kes selsammal hädda ja sõa aial sesuggusi helded innimesi temma jure satis). Pealegi ei tohi meie mitte unnustada, et se mitte meie tõ ja teggeminne ep olle, kas sünnime Juida woi risti-rahwa usso sees, waid se on Summala tahtminne, ja kuida meie tohiksimine sedda rahwast alwaks piddada ja põlgada, kelle seast meie kallis Õnnisteggia isse, lihha poolt on sündinud.

— Weel wimaks meie ei tohi ka selleparrast Juida meest mitte põlgada, et neile ka se aeg peab kätte joudma, et nemmad õnsaks teggewa risti-usso pole hoidwad. Kuulgem siis mis kirjad meile ühhest Juida mehhest juttustawad. — Londoni linnas ellas üks wägga rikkas Juida mees omma abbikasa ja ühhe ainsa lapsaga, ühhe wägga wisaka tütreaga kes iggaühhe mele parrast olli, temma wõttis kätte ja läks seält ülle merre kaugele male Amerikka ellama. See peäl surri temma naesterahwas ärra ja temmale ei jänud muud keddagi seltsiks kui temma armas tüttar, kelle üleskaswatamisseks temma paljo

rahha olli kullutanud; sesamma oštās mōndasuggu-
sed keled rāfida ja temma sure tarkusse ja illusa wi-
sibe pārrast armastās ja auustās tedda iggamees,
kes tedda tundis. Temma isša, kes kindlaste omma
wannematte usso pole hoidis, olli ka omma tüttre
omma ennese Juda usso sees truište oppetanud;
agga ep olnud paljo aega, siis sai tüttar haigeks,
nenda et jo olli surremas, ja isša südda sai wägga
kurwaks ja olli ilma rahhota, sest et temma ust
temmale wägga pišut lotust andis, pārrast surma
weel omma tüttrega kofko sada. — Kui tüttar om-
ma isša suurt kurbdust nāggi, kutsus temma tedda
ennese jure, ja ütles tassase heālega, sest et temmale
ennam joudo ep olnud wāggewaste rāfida: „isša
kas sa armastad mind?“ — „Sinna tead, wastas
isša, et sinna armsam minno melešt olled, kui mailm
keige omma warraga!“ — „Isša, kas sa armas-
tad mind tōeste?“ küssis tüttar teist korda. Miks
sa minno kurwa süddamele weel sedda waewa teed,
et sinna ei tahha uskuda, et minna sind armastan,
eks ma ep olle sulle mitmel wisil sedda naitnud ja
tunnistanud, et ma sind keigest süddamešt armastan,
wastās isša. — „Agga kas se on tōeste tōssi, et sa
mind armastad, armas isša,“ küssis tüttar kolmat
korda. — Isša ei sanud sure kurbdusse pārrast en-
nam wastada ja tüttar ütles weel: „minna tean,
et sa mind ikka olled armastanud, sinna ollid ikka

wägga helde minno wasto ja minna armastan sind
keigest süddamešt, sepārrast minna julgen ühhe asja
sinno kāest palluda, kas sinna tahhad minno palwet
kuulda wōtta?“ — Oh armas laps, wastās isša,
pallu mis sa tahhad, maksko kuigi suurt hinda, olgo
mis tahhes, keif peab sulle sama, keif tahhan ma
sulle anda! — Armas isša, minna pallun sind siis
keigest süddamešt, ārra rāgi ennām üht ainsa pahha
sanna Jesussešt Naatsarettist!“ — Isša ehmatās
selle palwe pārrast nenda ārra, et ei sanud ennām
sannagi rāfida. — „Minna tean, ütles tüttar,
wägga pišut Jesussešt, sest keddagi ei oppetanud
mulle middagi temmast, agga minno haigusšes ma
ollen tedda kui omma Isšandat ja hinge-peāstiat
tundma oppinud, minna ussun, et temma üksi mind
woib õnsaks tehha, et minna kül enne tedda ep olle
armastanud, minna tunnen et minna temma jure
lāhhān ja ikka temma jure saan jāda! Sa weel, ar-
mas isša, wōtta weel teist palwet minno kāest kuul-
da, murretse ennesele sedda ramatud, kust seest sa Je-
susst Kristust tundma oppid; ma pallun sind wägga,
wōtta tedda nisammoti armastada, kui sa siit-
sadiš mind olled armastanud!“ — Ennam ei sa-
nud tüttar mitte rāfida, temma joud olli jo otša
lōppemas, agga need sannad ollid kurwa isša süd-
dame siise otsego kahheterrane mōel tungind, tem-
ma ei joudnud ennām sedda kahhekordse hādada

kannatada, tüttar olli surremas ja omma wanne-
matte usko piddi arraheitma; temma lāks wāhhe
toast wālja ennast jahhutama, agga kui jälle tupp-
taggasi tulli, olli temma tüttar jo hinge heitnud. —
Esfimest, mis isä kätte wöttis, kui sai omma tüt-
tre, omma ainsa rõmo, mis temmal weel siin Ma
peäl olli, sai mulda pannud, olli, et temma ennesele
Ue testamenti ramato ostis, sure hologna seält seest
lugges ja Waimust üllewelt walgustud, pallus tem-
ma risti-usso õppetajat, temmale risti-usust õppe-
tust anda. Ei polnud siis ka ennam paljo aega, et
ka tedda arwati meie kalli Õnnisteggia tassase ja
allandlikko järrelekaigate hulka, kedda temma enne
ni wägga olli põlgand.

„Ja neid, kui nemmad ei ja uskmatta süddame
sisse, peab pu sisse pokitama; sest Summal on
wäggew neid jälle sisse pokitama!“ — Rom. r.
11. p. 23. f.

**Kas sa murretsed selle eest, kui wan-
naks saad, et sul tarwis ep olle kahhet-
semisfega omma nore põlwe peäle
taggasi wadata?**

Uks Õppetaja näggi ühhel pühhapäwa hommikul
üht kaunist wanna Morama meest furno aia peäl

waisel ja mõtlemissel wisil ühhe furno = hana jures
istwad, ja küsis temma kääst, mis asja pärrast tem-
ma hana jure olli tulnud? Morama mees wastas:
minna tahhan sedda paika katsuda, kuhho minno
isä kehha on mahhapandud; minna nään kül tem-
ma hana, agga sedda õnnistust, kennest temma
hing on oša sanud, ei nä minna mitte. — Seina
— kiriko peäle näites — tahhis minno isä mitto-
korda mind ennesega kasa wotta, sest pühha kodda
olli temma mehest armas, agga minna olin wallato,
ülleanneto innimenne, minna ei holind temma san-
nast. — Agga nüüd minna ennam ei woi Summala
pühha templist mahha jada, omma ello-otsani tah-
han siina pühha paika minna, et minno hing saaks
toidetud selle iggawesse ello sannaga ning minna ka
ükskord siina saaksin, kuhho minno isä waim on
lainud ja minno lu-kondid ka saaksid temma kõrwa
pandud. — Nenda algas se ello Summalast temma
sees, temma kais igga pühhapäwal kirikus ja Is-
sand õnnistas temma kiriko-kaimist. — Temma
olli jo peäle 60 aastad wana, kui sai ristikud. —

„Wata sedda keif teeb Summal kaks ehk kolm-
korda innimesfega, et ta temma hinga taggasi sa-
dab hukatussest, et ta saab walgustud ellawatte
walgusfega. — Job. 33. p. 29. ja 30. f.

Kas sa tännad Jummalat omma ristis eest?

Kristian, kes omma isä kääst, seppa ammeti olli oppind, prukis sedda ammeti ka senni kui 30 aastad wannaks sai, siis läks üks tulline raua tük ühe filma sisse ja wähe aia parrast kaddus näggeminne ka teise filma peält ärra. Selle pimmedusse sees olli se temmale wägga sureks rõmuks ja troostiks, et temma omma nore ea sees omma wannematte ja kirriko-oppetaja murre läbbi olli tõe-tundmist sanud Jeesuse Kristusse sees. Se rist, mis temma peäle olli pandud, teggi temma usko weel ellawamaks ja lapselikko allandussaga temma andis ja uskus ennast Jummalaga hõlaks; ni pimme kui keik temma ümber olli, ni selgeks sai keik temma waimo sees; ikka olli temma lahke ja rõmus, ei millalgi temma ei nurrisend. Sedda risti mis temma piddi kändma, temma tundis Jummalaga isälikko karristamist ollewad, mis eest temma Jummalat allandlikult tännas. Temma ütles pühha kirjaga: „sedda Issand armastab, tedda temma karristab,“ ja kõnneles palwes Jummalaga. — Kus Jummalaga sanna olli kuulda, siina temma kippus ja ruttas. Ni paljo kui Jummal temmale joudo andis, murretse temma omma näppo tõga ennesele leiba, nenda et sest ka mõnda pallokest weel waesema innimestele, kui ta isse olli, sai anda. Seppa tööd temma ei sanud

tehha, agga temma olli kangrudele abbiks poli aiamisse ja mu piisofesse tõ jures, kus näggemist tarwis ep olle, sest temma olli omma nore põlwe sees ka kangro-ammeti oppind; põllu-maad temmaga aitis harrida ja pekis omma perrega reied; nenda temma toitis Jummalaga armo läbbi isseennast ja omma perret ja murdis weel pealegi kui praego nimmetasime ka mõnda näljatsele omma leiba. —

Ommad lapsed temma kaswatas isse Jummalaga sanna tundmisses ja omma ausa ello läbbi Jummalaga kartusses ja maenitsemisses üles; ramatust luggeda nemmad oppisidgi isä kääst. Ni pea kui emma neid olli oppind pohstawid tundma, siis isä laskis neid Katekismusse, Paulo-Ramatust ja Ue Testamentist luggeda, senni kui selge ramato-mehheks said. Se suur murre ja hõlkandminne ei jänd mitte ilma palgata. Lapsed kaswasid Issanda maenitsemisses üles, wannemattete sureks rõmuks. Ja kui temma armas naene ärrasurri ja temma weel 11 aastad omma waese terwisega üks omma maia-piddamisse eest piddi hoolt kändma, tunnistasid temma lapsed omma armastust ja tänno meelt iggal wiisil üles ja piddasid sure hõlega murret omma waimo isä eest. — Temma ellaw ust omma kallii Ünnisteggia sisse, se rõõm, mis temmale temma pühha Ewangeliummist olli, andsid temmale temma waese terwise ja mitme hädda sees, mis wannad

innimesed peavad kandma, ikka joudo ja voimust
ennast allandlikult Summala tahtmisse alla allan-
dada. — Pühha õhtosõmaaeg kinnitas temma lo-
tust Summala armo peäle, Jesusse Kristusse läbbi.
Temma ello otsani olli temma armsam tõ, üks ehk
omma laste ja mu sõbradega Summalat palluda ja
neid ning keik omma kulla rahwast Summala ar-
mastusse ja armo holeks anda. Sesugguse wai-
moga temma iggatses omma wiimse tunnikest kätte
sada, isseärraniste olli temma, kes siin ellus ni
mitto aastad olli üsna pimme olnud, wägga rõ-
mus, et omma taewa Kuningast ja Õnnisteggiat
taewa walgukses pididi nähha sama; selle lotussega
temma heitis hinge 74 aastad wanna. —

„Õnnis on se mees, kes kiusatust kannatab,
sest kui temma saab läbbikatsitud sanud, siis
peab ta ello kroni sama, mis Issand on toota-
nud neile, kes tedda armastawad.“ — Jak.
1. p. 12. s.

